

V Siamu pričenjajo novo leto dne 1. aprila, priprosti narod pozna isto slavo teden pozneje, ko obhaja istočasno rojstni dan Bude.

Sredi poletja, navadno julija, imajo novo leto mohamedanci v afriškem Maroku.

Prvi september prinese novo leto Parzom v Indiji krog Bombaja.

Na nizozemskem otočju prebivajoči Malajci v Indijskem morju imajo novo leto oktobra.

Oktobra računajo novo leto indijski trgovci in obhajajo istočasno praznik boginje sreče, ki velja za pokroviteljico trgovine.

*

Letošnji novomašniki: Bejek Janez iz Murske Sobote, Kordež Zdravko iz Prevalj v Mežiški dolini, Lupše Martin iz Pilštanja, Močivnik Matej iz Mežice, Paluc Ignacij od Sv. Antona v Slov. gor., Petan Janko iz Sromelj, Poteko Pankracij iz Griž pri Celju, Sem Jakob iz Ljubnega, Štukovnik F. od Sv. Martina pri Šaleku, Vahčić Rudolf iz Vidma ob Savi, Veselič Franc od Sv. Marka niže Ptujja, Vraber Jakob od Sv. Katarine na Kapli. — Poleg naštetih gojencev mariborskega duh. semenišča bo skoraj istočasno prejel v Innsbrucku višje redove lavantinski gojenec v zavodu sv. Kanizija (Canisianum) v Innsbrucku dr. phil. Anton Terstenjak, ki nadaljuje svoje bogoslovne študije na innsbruškem vseučilišču.

Socialni demokratje proti Slovenem. Socialna demokracija z besedami poudarja, da je internacionalna, da se nič ne briga za narodnostne spore, marveč da je na strani slabih in krivico trpečih. Na Koroškem pa je zopet pokazala, kako izgleda njena mednarodnost v dejanjih. V koroškem deželnem zboru je namreč socialna demokracija se zvezala z najbolj zagrizenimi nemškimi nacionalci in nemškutarji ter je slovenska deželna poslanca vrgla iz vseh odborov deželnega zboru. V svojih listih socialni demokratje kričijo zoper liberalno meščanstvo in ne prestando vreščijo po razrednem boju. V koroškem deželnem zboru pa hodijo roko v roko s tistimi, proti katerim hujskajo nepoučene in zapeljane svoje pristaše. Socialna demokracija je to, kar je prej bila: zagrizena nemškutarja.

Detektiva ubil. Na Novega leta dan popoldne je ubil v Zagrebu s sekiro trgovski pomočnik Radomir Ilič detektiva Josipa Stepeka, ki zapušča ženo in enega nepreskrbljenega otroka.

Silni viharji na morju — posledica izbruha podmorskega ognjenika. Zadnji dan minulega leta so povzročili viharji, ki so divjali nad Atlantskim Oceanom, ogromno škodo. Viharji so bili vzvalovanje morja, katerega je povzročil podmorski vulkanični potres. Pojav podmorskega potresa je razburil vse obrežno prebivalstvo zapadne

Avstralije in čilenske obali v Južni Ameriki. Podmorski potres je povzročil pogin milijard in milijard rib. — Splošno mnenje je, da se je odprl na sredini Pacifiškega Oceana podmorski ognjenik.

Program največjega nemškega letala. Kakor smo že večkrat povdarjali v našem listu, so Nemci mojstri v grajenju velikih potniških letal. Največje nemško potniško letalo s 6 propelerji na vrhu je hotelo letos na jesen obiskati iz Evrope Ameriko. Polet je bil mišljen kot reklama, a se je ponesrečil. V Lisaboni na Portugalskem so na »Do X« zgoreli vsi nekovinasti deli. Letalo sedaj popravljajo in njegov kapitan Christiansen je izjavil te dni, da bodo popravila dogotovljena 15. januarja in aeroplan pripravljen za polet preko Atlantskega Oceana 20. januarja. Po kapitanovi napovedi bo program »Do X« za prekooceanski polet sledeči: Aeroplan (pravzaprav hidroplan za odlet in pristane na morju), bo odletel iz glavnega mesta Portugalske Lisabone na Kanarske otoke in od tam kaj na Kap Verdinsko otočje. Nato bo šla pot preko otoka Fernando Noronha v Natal v Braziliji, od tam v presledkih ob morski obali čez Bahijo do mesta Rio de Janeiro in nazaj v Natal. Iz Natala bodo leteli v Havanno, kjer je marca že precej solnca in od tamkaj bodo sledili nekateri poleti na najlepši severnoameriški polotok Florida, na zapadno Virginijo in v Mehikanski zaliv. Ko se bode dvignil toplomer v Newyorku, bo obiskalo letalo Severno Ameriko ter pristalo tamkaj v najbolj znamenitih mestih, ki ležijo ob morski obali. Iz Amerike hočejo obiskati letalci še Japonsko. Nemci upajo od tega poleta, da bodo prejeli od Amerikancev in Japoncev več naročil za zgradbo potniških letal kakor je njihov orjak »Do X«.

Največja loterija na svetu je na Španskem. Žrebanje omenjene loterije je vsako leto tri dni pred Božičem, ko izžrebajo 4 glavne dobitke. Četrto veliko srečko v iznosu 20 milijonov Din je zadel letos letalski major Franto, ki je moral pobegniti iz Španije radi zadnjega ponesrečenega republikanskega prevrata. Pravi glavni dobitek v iznosu 15 milijonov španskih pezet je odpadel v manjših delih na mesto Valencia ter osrečil za božične praznike 5000 revnih delavcev. 200 starčkov in stark iz uboge sirotišnice je zbiralo z največjo težavo že skozi več let prispevke, da se je lahko udeležilo letos loterijskega igranja. Siromaki iz sirotišnice so zadelo letos drugo največjo srečko v iznosu 10 milijonov pezet. Vsak igralec poseda danes 50.000 pezet in je zadostno preskrbljen za celo življenje.

Najbolj visoka družina v Nemčiji. Najvišji člani družine v Nemčiji prebivajo ob reki Reni in se pišejo Nacken. Sin Jožef Nacken je star 22 let in je visok 1.88 m, sin Jakob ima 24 let, višina 2.28 m, mati Lojza je stara 50 let, visoka 1.80 m, oče Viljem je star 50 let, visokost 1.80 m, hčerka Jožefa 26 let, visokost 1.95 m, najmlajši sin Viljem 16 let, je visok 1.99 m in je še v polni rasti.

Največji ženski klobuk na svetu. — Največji ženski klobuk nosi v Londonu gospodična Jesse Matthews. Krasni klobuk je visok 15 čevljev, v obsegu pa meri 25 čevljev in je napravljen iz 150 pavovih peres. Klobuk tehta 5 kg in je zavarovan za 20.000 dolarjev.

Iz hrepenenja po poklicu zagrešila rop. Te dni se je doigral na pošti v Brodeku pri Olomucu na Čehoslovaškem izredno drzen roparski napad. Poštno uradnico je napadel mladenič v trenutku, ko je hotela spustiti v poštni zavoj 43.000 čeških kron. Ropar je pognal poštarico v oči papričke, jo sunil v prsa, pograbil zavoj in pobegnil. Nekateri od mimoidočih so se spustili za drznežem, ki je spodsnil na oledenele ulici in padel. Zgrabili so ga ter ga odvedli na žandarmerijo. Pri telesni preiskavi so orožniki odkrili, da je tolovaj mlado dekle, hčerka bogatega hotelirja iz Prerave. Dekle je priznalo zločin in izpovedalo, da se je polastila denarja radi tega, ker je nameravala odpotovati v Berlin, da bi se tamkaj izvežhala za filmsko igralko. Njen oče ni maral nič znati o tem poklicu in jej seve tudi ni dal denarja za pot. Preiskovalnemu sodniku je roparica izpovedala, da se ne kesa tega zločina. Sedaj bode postala znana ter slavna in bo igrala po prestani kazni tolovaške prizore iz lastne izkušnje.

Tigri raztrgali krotilca. V bližini mesta Toulon na Francoskem se je zgodil te dni ta le redek slučaj: Krotilec divjih zveri je stopil kakor običajno zjutraj v kletko, v kateri je bilo 6 indijskih tigrov in katere je hotel naučiti raznih spretnosti. Naenkrat se je zapodil vanj eden od tigrov in mu je razbil z zobovje. Nato je napadlo krotilca še ostalih 5 zveri, ki so svojega učitelja tako razčesale s kremplji, da je podlegel poškodbam.

Zagonetka izginulega bogatega trgovca. Jurij Davis je posedal v Londonu veliko usnjarno. Bil je srečno poročen in oče dveh sinov. Povrh je še bil spoštovan ter iskan trgovec, ki je živel v urejenih razmerah. Nekega dne je naročil svojemu nastavljenju, naj obvesti ženo, da ne bo ta dan obedoval v krogu družine, je namreč trgovsko zadržan. Nato je Davis zapustil pisarno svoje trgovine. Ker je izostal ceil večer ter noč, ga je javila žena policiji kot pogrešanega. Policijska poizvedovanja so ostala brezuspešna, trgovec je zginil brez vsake sledi. Na zločin v tem slučaju ni bilo misliti. Davis je hranil pri sebi v listnici le male svote denarja in ni imel sovražnikov, ki bi mu bili stregli po življenju. Pripravljen pobeg je bil izključen, saj so bile njegove družinske in trgovske razmere v najlepšem redu. Žena in prijatelji izginulega so bili pred zagonetko. *Se le po preteku pol leta je prejela londonska policija obvestilo, da leži v — bolnici mesta Montreal v Kanadi bolnik, ki bo istoveten z izginulim trgovcem Davisom iz Londona. Bolnik sam je pa v brezupnem položaju duševne zmedenosti. Brzobjavno obveščena družina Davis je poslala enega svojcev, ki bi naj razrešil uganko na licu mesta v kanadski bolnici. Po dolgotrajnem izpraševanju so izvlekli iz oslabelega

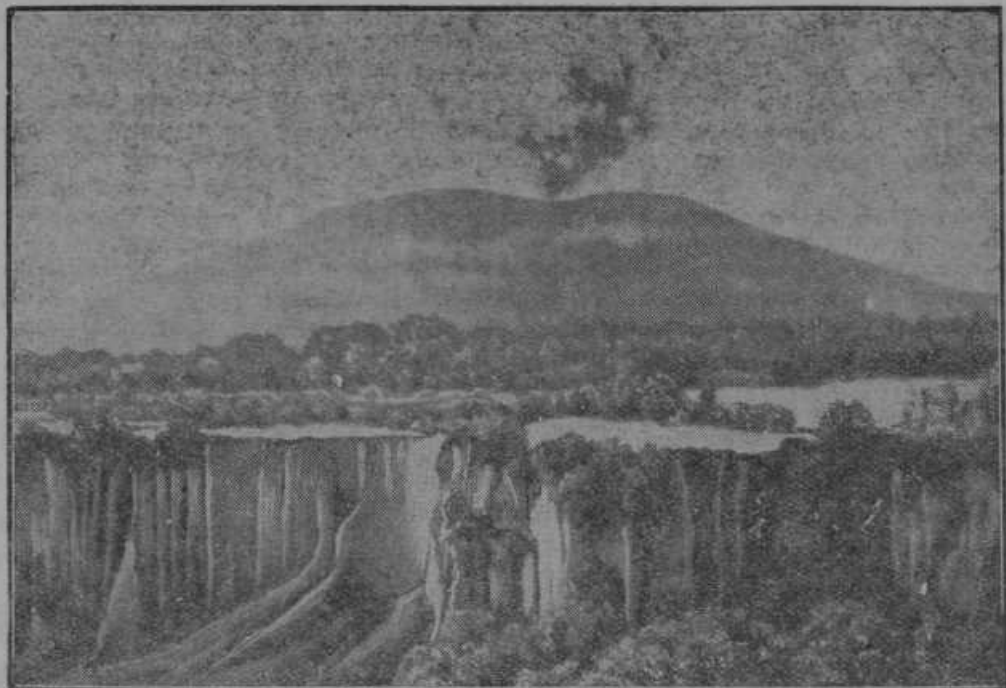
bolnika toliko, da je stopil pred pol letom v Londonu na Piccadilly trgu v avto. Kar se je zgodilo pozneje z njim in kako se je zgubil preko morja v Kanado, o tem mu je zabrisan vsak spomin.

Po 50 letih postal slaven radi slike iz mladosti. Na pragu starostne dobe je umrl v Londonu znani slikar Greaves. Bil je sin ladijskega tesarja iz Chelsea in je začel svoj slikarski talent preizkušati na ta način, da je slikal razne podobe na čolne, katere je gradil njegov oče. Imel je srečo, da so vzbudile njegove slikarije lepega dne pozornost znamenitega slikarja Wistlerja. Spoznal je dečkovo nadarjenost in je skrbel za njegovo nadaljno izobrazbo. Dolgo časa so ostala Greavesova dela neopažena. Slikar je živel v slabih razmerah in je bil prisiljen, da je prodajal svoje slike po prav nizki ceni starinarjem. Leta 1919, ko je bil že star 50 let, se mu je nasmehnila sreča. Preko noči je postal slaven radi slike, katero je napravil, ko je bil star 16 let. Slika predstavlja most v Hammer-smithu ob priliki tekme s čolni.

Tudi tolovaji morajo plačevati davke. Franc Nitti, finančni tajnik znane kralja čikaških banditov Al Caponeja, ni imel neprav, ko se je med razpravo, v kateri se je zagovarjal radi odtegnitve obdavčenju v znesku 160 tisoč dolarjev, začudil, da zahteva vlada Zedinjenih držav plačevanje davka od prepovedanih iger in alkoholnega tihotapstva. Kljub začudenju in ugovorom so ga obsodili v Čikagi na 18 mesecev ječe in 10.000 dolarjev denarne globe. Nitti je tretji član Caponejeve bande, ki je bil obsojen na podlagi zakona za plačevanje dohodnine in — petdeseti, ki je moral v zapor kljub temu, da so se zavzemali zanj razni podkupljeni politiki. Med obravnavo so priromale na svetlo posameznosti glede ogromnih dobičkov, katere imajo ameriški banditi od raznih zločinov. Tako je imel Ralf Capone, brat kralja zločincev, tekem 5 let od oblasti dokazanih 2 milijona dolarjev dohodkov. Baš sedaj so ga obsodili na 3 leta ječe in na 10.000 dolarjev, ker se je odtegnil plačilu davka od 300.000 dolarjev. Caponejev poslovodja Jakob Guzik je tudi obtožen, da se ni odzval plačilu davka od 220.000 dolarjev, a je sicer imel čistega dobička v prav kratkem času dober milijon dolarjev.

Prvi kitajski zvočni film. »Pojčča lotosova cvetlica« se imenuje prvi na Kitajskem izdelani zvočni film, katerega bodo proizvajali takoj po novem letu.

Iz življenja orjaških želv. Največje, orjaške želve živijo v morju ob Avstraliji in njej sosednih otokih. Na suho se prikažejo le samice in to ob času, ko ležejo jajca. Izberejo si neobljudene morske obali in popolnoma zapuščene otoke. Zgodaj zjutraj se prikažejo v velikih množinah iz morja, se podajo na suho in iščejo med peskom ugodne prostore. Ko je izbran prostor, izkopljejo luknje, v te ležejo jajca, gnezdo skrbno zagrnejo s peskom ter prepustijo izvalitev mladičev uplivu solnčnih žarkov. Ko so jajca zakopana, čakajo na večerni mrak in pod okriljem tega se izgubijo zopet v morske globočine.

Izbruh ognjenika Merapi na Javi, ki je zahteval 1000 smrtnih žrtev.

Komaj se odkopajo mladiči iz jajčje lupine, že razbrskajo tudi odejo — pesek in odbrzijo v morje. Kraje valjenj želv opazujejo lovci, ker sta meso in jajca za domačine in Evropejce iskana slaščica. Ogromne množine želv polovijo na povratku od gnezda v morje. Želva je tako velika ter močna, da nese z lahkoto v teku človeka. Lovec bežečo žival pričaka, jo zajaše in med begom zakolje. Avstralski domačini pa z vnemo iščejo želvina gnezda, iz katerih izkopavajo jajca in se gostijo z njimi.

Past za živali iz ledene dobe. Asfaltno jezero La Brea pri Los Angeles v Združenih državah Severne Amerike je bilo v prazgodovinski ledeni dobi past, v katero se je ujelo toliko živali, ker se niso mogle več rešiti iz goste tekočine. Raziskovalci so potegnili iz jezera 4100 ptičev, med temi 2500 po dnevu letajočih roparskih ptic, 400 sov 880 orlov, 500 komadov izumrle vrste puranov, a zelo malo vodnih ptic.

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela v tekočem šolskem letu naslednje podpore: Zacherl Franjo, učitelj v Ljutomeru, 50 Din; Smerdel Josip, knjigovez, 150 Din; Okrajna hranilnica Slovenjgraдец 200 Din; Zlata Brišnik, trgovka, 50 Din; Karl Kreft zbral v veseli družbi v Biserjanah 130 Din; dr. Irgolič, poravnina 200 Din; učitelj Korošak, Sv. Jurij, zbral na gostiji 110 Din; Ratej Franc, Prevalje, 100 Din; pekarna Mislej 200 Din; župnik Franc Ogrizek 30 Din; Hlade Mihael, posestnik, Sv. Jurij, 200 Din; uprava »Slovenskega Gospodarja« 50 Din; župan Klemenčič, Ivanjci, zbral na pogrebu Terezije Trstenjak 112,75 Din; pisarna dr. Rapotec in dr. Rosina 300 Din; veletrgovec Miloš Oset, v spomin pok. gospe Kartinove 100 Din; Alojzij Cilensek, župnik, Poljčane, 200 Din; Ivan Jurko, župnik, Starigr, 200 Din; Janez Šterbak, minorit na Dunaju, 100 Din; vikar Munda Vinko 100 Din; katehet Šparl Avgust 100 Din; katehet Petelinšek Martin 100 Din; Josip Weixl, dekan, Križevci, darove Mohorjanov 100 Din; Žebot Franjo na 70letnici ministra v pokoju gospoda Roškarja zbral 620 Din; Filip Gasparin, profesor, 100 Din; Franc Skok, profesor, 20 Din; profesor dr. Janko Kotnik 30 Din; profesor E. Trstenjak, župnika, Sv. Jurij, zbral ob posvečenju Haričeve hiše na Jedlovniku 200 Din. Vsem darovalcem iskren: Bog plači!

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabostih, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 3

Tako se varčuje! Ni treba kupovati prena-glo, a posebno ne ure, ker nas tudi najcenejša ura drago stane, če se mora večno popravljati. Najbolj se varčuje, če se ne kupuje samo poceni, ampak tudi dobro. Zato Vam zopet ponavljamo, zahtevajte novi letni cenik z že tisoč slikami od tovarniške hiše ur H. Suttner v Ljubljani št. 992, dobite ga popolnoma brezplačno. V njemu najdete žepne ure že za 44 Din, ure-zapestnice za 98 Din, budilnike za 49 Din, kakor tudi razno zlatnino in srebrnino, vse takorekoč po originalnih tovarniških cenah.

Resen opomin, ki nas spominja, da je že skrajni čas, tudi za zdravje kaj ukreniti, so — bolečine. Nešteto ljudi muči revmatizem, trganje v sklepih, živčne bolečine, trganje, zbadanje, glavobol, zobobol itd., drugi trpijo od slabosti in drugih obolenj, ali vendar imamo tudi veliko število takih ljudi, kateri so se znali vseh teh muk obvarovati. Ze čez 34 let v mnogih krajih držijo stalno v hiši Fellerjev bolečine ublažavajoči Elsafluid ter se vedno iznova vesele njegovemu zanesljivemu dejstvu. V lekarnah in sorodnih trgovinah se dobiva Fellerjev Elsafluid v poskusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnih steklenicah po 9 Din, ali pa v velikih steklenicah po 26 Din. Poštni paket z 9 poskusnimi ali 6 dvojnimi, ali 2 velikimi steklenicami pošilja za 62 Din brez vseh daljnih stroškov Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Kje je letos koledar »Slovenskega Gospodarja«? Dobili smo nekaj vprašanj glede tega, Odgovarjamo: Dozdaj je »Slovenski Gospodar« priložil že dva koledarja: od Zadružne zveze žepni koledar in od Alga stenski koledar. In tretjega, najboljšega, pa še dobijo. To bo koledar »Slovenskega Gospodarja«, na katerem bo objava Spodnještajerske ljudske posozilnice v Mariboru. Ta koledar bo na platno in ga boste lah-